

Grażyna KOZIŃSKA
Instytut Matematyki

APROKSYMACJA FUNKCJI DWÓCH ZMIENNYCH FUNKCJAMI CAŁKOWITYMI

Streszczenie. W pracy uogólniono na funkcje przestrzeni $L^P(-\infty; \infty)$ z mieszanymi potęgami, pewien wynik Gubanowa [3] twierdzenia Jacksona i Bernsteina oraz wynik A.A. Konjuskowa [4].

Oznaczenia

$L^P(-\infty; \infty)$, gdzie $P = (p_1, p_2)$, $1 < p_1 < \infty$ ($i=1,2$), jest przestrzenią funkcji mierzalnych $f(x,y)$, określonych na całej płaszczyźnie, dla których przy dowolnym a istnieje całka

$$\left\{ \int_{-a}^a \left[\int_{-a}^a |f(x,y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

1

$$\left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x,y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} < \infty$$

$$\|f(x,y)\|_P = \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x,y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

norma w $L^P(-\infty; \infty)$

$$G_{\sigma_1 \sigma_2}(x,y) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \sum_{l=0}^{\infty} b_l y^l = \sum_{k=0}^{\infty} \sum_{l=0}^{\infty} a_k b_l x^k y^l,$$

gdzie

$$\overline{\lim}_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{k! |a_k|} = \sigma_1 < \infty, \quad \overline{\lim}_{l \rightarrow \infty} \sqrt[l]{l! |b_l|} = \sigma_2 < \infty$$

jest funkcją całkowitą typu σ_1 ze względu na zmienną x i σ_2 ze względu na y .

Stąd, jeśli z_1 i z_2 są liczbami zespolonymi, to

$$\begin{aligned} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(z_1, z_2)| &= \left| \sum_{k=0}^{\infty} a_k z_1^k \right| \left| \sum_{l=0}^{\infty} b_l z_2^l \right| < \\ < \sum_{k=0}^{\infty} |a_k| |z_1|^k \sum_{l=0}^{\infty} |b_l| |z_2|^l = \sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{\sigma_1 + \epsilon_1}{k!}\right)^k |z_1|^k \sum_{l=0}^{\infty} \left(\frac{\sigma_2 + \epsilon_2}{l!}\right)^l |z_2|^l = \\ &= e^{(\sigma_1 + \epsilon_1) |z_1|} e^{(\sigma_2 + \epsilon_2) |z_2|} \leq M(\epsilon) e^{(\sigma_1 + \epsilon) |z_1| + (\sigma_2 + \epsilon) |z_2|} \end{aligned}$$

$$[G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)]^p = \left[\sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k \right]^{p_1} \left[\sum_{l=0}^{\infty} b_l y^l \right]^{p_2}$$

$$\|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_p^p = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^p dx dy$$

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p = \inf_{G_{\sigma_1, \sigma_2}} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

$$\omega(f; u, v)_p = \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x+h, y+k) - f(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

$$\omega_1(u) = \omega(f; u, 0)_p = \sup_{|h| \leq u} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x+h, y) - f(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

$$\omega_2(v) = \omega(f; 0, v)_p = \sup_{|k| \leq v} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |f(x, y+k) - f(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

$$\omega_{k_1}(f, h, 0)_p = \sup_{|t| < h} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} \sum_{l=0}^{k_1} (-1)^l \binom{k_1}{l} f(x+lt, y) \right]^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2},$$

$$k_1 \geq 1$$

$$\omega_{k_2}(f, 0, k)_p = \sup_{|z| \leq k} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \sum_{i=0}^{k_2} (-1)^i \binom{k_2}{i} f(x, y+iz) \right|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \Bigg\}^{1/p_2},$$

$$k_2 \geq 1$$

$$\omega_{1,1}(f; u, v)_p = \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |\Delta_h \Delta_k f(x, y)|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \Bigg\}^{1/p_2}$$

gdzie $\Delta_h \Delta_k f(x, y) = f(x, y) - f(x, y+k) - f(x+h, y) + f(x+h, y+k)$

$$\Delta_h^{(r)} G(x, y) = \sum_{k=0}^r (-1)^k \binom{r}{k} G[x + (r-2k)h, y].$$

1. Wstęp

W trakcie dowodzenia lematów i twierdzeń wykorzystuje się w pracy pewne własności określonych poprzednio funkcji. Dowody ich wynikają na ogół natychmiast z definicji.

Własności

1. $\omega(f; u, v)_p$ jest funkcją niemalejącą ze względu na u i v
2. $\omega(f; u_1+u_2, v_1+v_2)_p \leq \omega(f; u_1, v_1)_p + \omega(f; u_2, v_2)_p$ stąd przy naturalnym n
3. $\omega(f; nu, nv)_p \leq n \omega(f; u, v)_p$ a dla λ rzeczywistych
4. $\omega(f; \lambda u, \lambda v)_p \leq (\lambda+1) \omega(f; u, v)_p$ oraz dla α, β rzeczywistych
5. $\omega(f; \alpha u, \beta v)_p \leq [\max(\alpha, \beta) + 1] \omega(f; u, v)_p$
6. $\omega(f; u, v)_p \leq \omega(f; u, 0)_p + \omega(f; 0, v)_p$
7. $\omega(f; u, v)_p \leq \omega_1(u) + \omega_2(v)$
8. $\omega_1(\lambda u) \leq (1 + \lambda) \omega_1(u)$, gdzie $i=1, 2$, λ - rzeczywista

$$9. \omega_{k_1}(f; \lambda h, 0)_p \leq (\lambda + 1)^{k_1} \omega_{k_1}(f; h, 0)_p$$

$$10. \omega_{k_2}(f; 0, \lambda k)_p \leq (\lambda + 1)^{k_2} \omega_{k_2}(f; 0, k)_p$$

Jeśli $f(x, y) \in L^p(\infty; \infty)$ ma pochodne cząstkowe jednostajnie ciągłe aż do rzędu $k_1 - 1$ ze względu na x i $k_2 - 1$ ze względu na y oraz

$$\left\| \frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}} \right\|_p < \infty, \quad \left\| \frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}} \right\|_p < \infty,$$

to prawdziwe są własności

$$11. \omega_{k_1+x}(f; t, 0)_p \leq t^{k_1} \omega_x \left(\frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}}; t, 0 \right)_p$$

$$12. \omega_{k_2+x}(f; 0, s)_p \leq s^{k_2} \omega_x \left(\frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}}; 0, s \right)_p$$

W dowodach własności (12) i (11) wykorzystuje się tożsamość:

$$\sum_{i=0}^k (-1)^i \binom{k}{i} f(x+ih, y) = \Delta_h^k f(x, y) = \int_0^h \dots \int_0^h \frac{\partial^k f(x+t_1+t_2+\dots+t_k, y)}{\partial x^k} dt_1 \dots dt_k$$

(na podstawie [2] str. 116).

13. Nierówność Minkowskiego

$$\left\{ \int_a^b \left[\int_0^d \left| \int_0^s f(x, y, t, s) dt ds \right|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} < \\ < \int_0^s \int_0^d \left\{ \int_a^b \left[\int_0^d |f(x, y, t, s)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} dt ds,$$

gdzie $f(x, y, t, s)$ jest funkcją mierzalną w punkcie $(a, b) \times (c, d) \times (f, s)$

2. Aproksymacja funkcji $f(x,y) \in L^P(-\infty; \infty)$ funkcjami oalkowitymi

$$\underline{G_{\sigma_1, \sigma_2}(x,y)}$$

Niech funkcja $f(x,y) \in L^P(-\infty; \infty)$.

Dokładność z jaką da się ona aproksymować za pomocą oalki postaci

$$f_{\sigma_1, \sigma_2}(x,y) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(t,z) \Phi_{\sigma_1}(t-x) \Phi_{\sigma_2}(z-y) dt dz \quad (1)$$

gdzie $\Phi_{\sigma}(u)$ jest funkcją mierzalną a) dodatnią b) parzystą

$$o) \int_{-\infty}^{\infty} \Phi_{\sigma}(u) du = 1 \quad d) \delta_{\sigma} = \int_0^{\infty} u \Phi_{\sigma}(u) du = 0$$

pozwała oszacować twierdzenie 1

Twierdzenie 1

Jeśli $f(x,y) \in L^P(-\infty; \infty)$, to

$$\|f_{\sigma_1, \sigma_2}(x,y) - f(x,y)\|_P \leq 3 \omega_1(\delta_{\sigma_1}) + 3 \omega_2(\delta_{\sigma_2})$$

Dowód

Wprowadzając zmianę zmiennych we wzorze 1 i korzystając z własności oalek można $f_{\sigma_1, \sigma_2}(x,y)$ zapisać w postaci

$$f_{\sigma_1, \sigma_2}(x,y) = \int_0^{\infty} \int_0^{\infty} [f(x+t, y+z) + f(x+t, y-z) + f(x-t, y+z) + f(x-t, y-z)] \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) dt dz$$

korzystając z własności funkcji $\Phi_{\sigma_1}(u)$ można $f(x,y)$ zapisać w postaci

$$f(x,y) = 4 \int_0^{\infty} \int_0^{\infty} f(x,y) \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) dt dz.$$

Stąd i nierówności Minkowskiego otrzymuje się

$$\begin{aligned} \|f_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) - f(x, y)\|_p &\leq \int_0^\infty \int_0^\infty \left\{ \int_{-\infty}^\infty \int_{-\infty}^\infty \left[|f(x+t, y+z) + f(x+t, y-z) + \right. \right. \\ &+ f(x-t, y+z) + f(x-t, y-z) - 4f(x, y)| \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) \left. \right]^{p_1} dx \left. \right\}^{p_2/p_1} dy \left. \right\}^{1/p_2} dt dz \leq \\ &\leq \int_0^\infty \int_0^\infty 4\omega(f; t, z)_p \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) dt dz \leq 4 \int_0^\infty \int_0^\infty [\omega_1(t) + \omega_2(z)] \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) dt dz. \end{aligned}$$

Stąd i z własności (8) funkcji $\omega_1(u)$

$$\begin{aligned} \|f_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) - f(x, y)\|_p &\leq 4 \int_0^\infty \int_0^\infty \left[\left(1 + \frac{t}{\sigma_1}\right) \omega_1(\delta_{\sigma_1}) + \right. \\ &+ \left. \left(1 + \frac{z}{\sigma_2}\right) \omega_2(\delta_{\sigma_2}) \right] \Phi_{\sigma_1}(t) \Phi_{\sigma_2}(z) dt dz = 3\omega_1(\delta_{\sigma_1}) + 3\omega_2(\delta_{\sigma_2}). \end{aligned}$$

3. Najlepsze przybliżenia funkcji dwóch zmiennych funkcjami ualkowitymi $G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)$

Twierdzenia Jacksona

Twierdzenie 1

Dla dowolnej funkcji $f(x, y) \in L^p(\mathbb{R}^\infty; \mathbb{R}^\infty)$ prawdziwe jest oszacowanie

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p \leq C \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_p$$

Dowód

Niech

$$E_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) = \left(\frac{\sin \frac{\sigma_1 x}{4}}{x} \right)^4 \left(\frac{\sin \frac{\sigma_2 y}{4}}{y} \right)^4 \quad (2)$$

$$\begin{aligned}
 1 \quad \int_{\sigma_1, \sigma_2} f &= \int_{\sigma_1, \sigma_2} f = \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_1 t}{4}}{t} \right)^4 dt \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_2 z}{4}}{z} \right)^4 dz = \\
 &= \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_1 t}{4}}{t} \right)^4 \left(\frac{\sin \frac{\sigma_2 z}{4}}{z} \right)^4 dt dz \quad (3)
 \end{aligned}$$

Całka

$$\frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} \iint_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) f(x+t, y+z) dt dz$$

jest funkcją $G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)$ ([2] str. 273)

Z (2) i (3)

$$f(x, y) = \frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} \iint_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) f(x, y) dt dz.$$

Stąd i nierówności Minkowskiego

$$\begin{aligned}
 &\|f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_p \leq \\
 &\leq \left\{ \iint_{-\infty}^{\infty} \left\{ \iint_{-\infty}^{\infty} \left\| \frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) (f(x, y) - f(x+t, y+z)) \right\|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} dt dz \leq \\
 &\leq \iint_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) \omega(f; t, z)_p dt dz.
 \end{aligned}$$

Ponieważ

$$\omega(f; t, z)_p = \omega(f; \sigma_1 t \frac{1}{\sigma_1}, \sigma_2 z \frac{1}{\sigma_2})_p \leq [\max(t \sigma_1, z \sigma_2) + 1] \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_p,$$

więc

$$\|f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_p \leq$$

$$\begin{aligned}
&< \frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_P \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) [\max(t \sigma_1, z \sigma_2) + 1] dt dz < \\
&< \frac{1}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_P \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) (t \sigma_1 + 1)(z \sigma_2 + 1) dt dz < \\
&< \frac{\sigma_1 \sigma_2}{\int_{\sigma_1, \sigma_2}} \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_P \left[\frac{4}{\sigma_1 \sigma_2} \int_{-\frac{1}{\sigma_1}}^{\frac{1}{\sigma_1}} \int_{-\frac{1}{\sigma_2}}^{\frac{1}{\sigma_2}} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) dt dz + \right. \\
&\quad \left. + 4 \int_{|t| > \frac{1}{\sigma_1}} \int_{|z| > \frac{1}{\sigma_2}} g_{\sigma_1, \sigma_2}(t, z) tz dt dz \right] < \\
&< \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_P \left(4 + 4 \left[\frac{\sigma_1}{\int_{\sigma_1}} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_1 t}{t}}{t} \right)^4 t dt + \frac{\sigma_2}{\int_{\sigma_2}} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_2 z}{z}}{z} \right)^4 z dz \right] \right) < \\
&< C \omega(f; \frac{1}{\sigma_1}, \frac{1}{\sigma_2})_P,
\end{aligned}$$

bo w [2] str 274 wynika, że dla $i=1,2$

$$\frac{\sigma_i}{\int_{\sigma_i}} \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_i x}{x}}{x} \right)^4 x dx = O(1).$$

Lemma 1

Jeśli $f(x, y) \in L^P(-\infty; \infty)$, to

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_P \leq C(k_1, k_2) \left[\omega_{k_1}(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0)_P + \omega_{k_2}(f; 0, \frac{1}{\sigma_2})_P \right],$$

gdzie k_1, k_2 są liczbami naturalnymi.

Dowód

Niech

$${}^{k_1, \sigma_1, k_2, \sigma_2}(f; x, y) = \frac{1}{\int_{\sigma_1, k_1} \int_{\sigma_2, k_2}} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} f(x+t, y+z) G_{\sigma_1, k_1}(t) G_{\sigma_2, k_2}(z) dt dz,$$

gdzie

$$\int_{\sigma, k} = \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma}(t) dt$$

$$g_{\sigma}(t) = \left(\frac{\sin \frac{\sigma t}{2}}{t} \right)^{2k}$$

1

$$G_{\sigma, k}(u) = \sum_{\nu=1}^k (-1)^{\nu-1} \frac{1}{\nu} \binom{k}{\nu} g_{\sigma} \left(\frac{u}{\nu} \right),$$

Wtedy

$${}^{k_1, \sigma_1, k_2, \sigma_2}(f; x, y) - f(x, y) =$$

$$= \frac{1}{\int_{\sigma_1, k_1} \int_{\sigma_2, k_2}} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, k_1}(t) g_{\sigma_2, k_2}(z) \left\{ \sum_{\nu=1}^{k_1} \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\nu+\mu} \binom{k_1}{\nu} \binom{k_2}{\mu} f(x+\nu t, y+\mu z) - \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) \right\} dt dz +$$

$$+ \frac{1}{\int_{\sigma_1, k_1} \int_{\sigma_2, k_2}} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, k_1}(t) g_{\sigma_2, k_2}(z) \left\{ \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) - f(x, y) \right\} dt dz. (4)$$

Niech

$$\varphi(x, y) = \frac{1}{\int_{\sigma_1, k_1} \int_{\sigma_2, k_2}} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1, k_1}(t) g_{\sigma_2, k_2}(z) \left\{ \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) - \right.$$

$$- f(x, y) \Big| dt dz =$$

$$= \frac{1}{\Gamma(\sigma_2, k_2)} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_2}(z) \left\{ \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) - f(x, y) \right\} dz$$

$$\varphi_2(x, y) =$$

$$= \frac{1}{\Gamma(\sigma_1, k_1) \Gamma(\sigma_2, k_2)} \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1}(t) g_{\sigma_2}(z) \left\{ \sum_{\gamma=1}^{k_1} \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\gamma+\mu} \binom{k_1}{\gamma} \binom{k_2}{\mu} f(x+\gamma t, y+\mu z) - \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) \right\} dt dz = \frac{1}{\Gamma(\sigma_2, k_2)} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_2}(z) \Phi(x, y, z) dz,$$

gdzie

$$\Phi(x, y, z) = \frac{1}{\Gamma(\sigma_1, k_1)} \int_{-\infty}^{\infty} g_{\sigma_1}(t) \left\{ \sum_{\gamma=1}^{k_1} \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\gamma+\mu} \binom{k_1}{\gamma} \binom{k_2}{\mu} f(x+\gamma t, y+\mu z) - \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) \right\} dt.$$

Korzystając z nierówności Minkowskiego można zapisać

$$\| \varphi_1(x, y) \|_p \leq$$

$$\leq \frac{1}{\Gamma(\sigma_2, k_2)} \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |g_{\sigma_2}(z) \left(\sum_{\mu=0}^{k_2} (-1)^{\mu} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) \right)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right]^{1/p_2} dz \leq$$

$$\leq \frac{2}{\Gamma(\sigma_2, k_2)} \int_0^{\infty} g_{\sigma_2}(z) \omega_{k_2}(f; 0, z)_p dz.$$

Analogicznie

$$\|\varphi_2(x,y)\|_P < \frac{1}{\Gamma_{\sigma_2, k_2-\infty}} \int_{\sigma_2}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_2}(z) \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |\Phi(x,y,z)|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \Bigg|^{1/p_2} dz .$$

Ponieważ

$$\begin{aligned} \|\Phi(x,y,z)\|_P &\leq \frac{1}{\Gamma_{\sigma_1, k_1-\infty}} \int_{\sigma_1}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_1}(t) \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \sum_{\gamma=1}^{k_1} \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\gamma+\mu} \binom{k_1}{\gamma} \binom{k_2}{\mu} f(x+\gamma t, y+\mu z) - \right. \right. \\ &\quad \left. \left. - \sum_{\mu=1}^{k_2} (-1)^{\mu-1} \binom{k_2}{\mu} f(x, y+\mu z) \right|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \Bigg|^{1/p_2} dt = \\ &= \frac{1}{\Gamma_{\sigma_1, k_1-\infty}} \int_{\sigma_1}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_1}(t) \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \sum_{\mu=1}^{k_2} \sum_{\gamma=0}^{k_1} (-1)^{\gamma+\mu-1} \binom{k_1}{\gamma} \binom{k_2}{\mu} f(x+\gamma t, y+\mu z) \right|^{p_1} dx \right\}^{p_2/p_1} dy \Bigg|^{1/p_2} dt < \\ &\leq \frac{2^{k_2+1}}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \int_{\sigma_1}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_1}(t) \omega_{k_1}(f; t, 0)_P dt . \end{aligned}$$

Więc stąd i z (4)

$$\begin{aligned} \left\| f(x,y) - \mathcal{N}_{k_1, \sigma_1, k_2, \sigma_2}(f; x,y) \right\|_P &\leq \|\varphi_2(x,y)\|_P + \|\varphi_1(x,y)\|_P \leq \\ &\leq \frac{2^{k_2+1}}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \int_{\sigma_1}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_1}(t) \omega_{k_1}(f; t, 0)_P dt + \frac{2}{\Gamma_{\sigma_2, k_2}} \int_{\sigma_2}^{\infty} \mathcal{E}_{\sigma_2}(z) \omega_{k_2}(f; 0, z)_P dz \quad (5) \end{aligned}$$

Ponieważ z własności (9)

$$\omega_{k_1}(f; t, 0)_P = \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1} \sigma_1 t, 0\right)_P \leq (\sigma_1 t + 1)^{k_1} \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_P$$

i dla $k_1 > 1$

$$\frac{\sigma_1^{k_1}}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \int_{\sigma_1}^{\infty} t^{k_1} \left(\frac{\sin \frac{\sigma_1 t}{2k_1}}{t} \right)^{2k_1} dt = o(1), \quad ([2] \text{ str. } 274)$$

więc

$$\begin{aligned}
 & \frac{1}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \int_0^{\infty} g_{\sigma_1}(t) \omega_{k_1}(f; t, 0)_p dt < \\
 & \leq \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p \frac{\sigma_1^{k_1}}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \int_0^{\infty} g_{\sigma_1}(t) \left(t + \frac{1}{\sigma_1}\right)^{k_1} dt < \\
 & \leq \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p \frac{\sigma_1^{k_1}}{\Gamma_{\sigma_1, k_1}} \left\{ \left(\frac{2}{\sigma_1}\right)^{k_1} \Gamma_{\sigma_1, k_1} + 2^{k_1} \int_{\frac{1}{\sigma_1}}^{\infty} g_{\sigma_1}(t) t^{k_1} dt \right\} < \\
 & \leq \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p \left\{ 2^{k_1} + 2^{k_1} o(1) \right\} \leq C_{k_1} \omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p. \quad (6)
 \end{aligned}$$

Analogicznie

$$\frac{1}{\Gamma_{\sigma_2, k_2}} \int_0^{\infty} g_{\sigma_2}(z) \omega_{k_2}(f; 0, z)_p dz \leq C_{k_2} \omega_{k_2}\left(f; 0, \frac{1}{\sigma_2}\right)_p \quad (7)$$

Z (5), (6) i (7)

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p \leq C(k_1, k_2) \left[\omega_{k_1}\left(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p + \omega_{k_2}\left(f; 0, \frac{1}{\sigma_2}\right)_p \right].$$

Twierdzenie 2

Jeśli $f(x, y) \in L^p(\infty; \infty)$ ma pochodne cząstkowe jednostajnie ciągłe aż do rzędu $k_1 - 1$ ze względu na x i $k_2 - 1$ ze względu na y oraz

$$\left\| \frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}} \right\|_p < \infty, \quad \left\| \frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}} \right\| < \infty,$$

to

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p \leq C(k_1, k_2) \left\{ \frac{1}{\sigma_1^{k_1}} \omega\left(\frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}}, \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p + \frac{1}{\sigma_2^{k_2}} \omega\left(\frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}}, 0, \frac{1}{\sigma_2}\right)_p \right\}.$$

Dowód

Z lematu 1

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p \leq C(k_1, k_2) \left\{ \omega_{k_1+1}(f; \frac{1}{\sigma_1}, 0)_p + \omega_{k_2+1}(f; 0, \frac{1}{\sigma_2})_p \right\}$$

Stąd 1 z własności (11) i (12)

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p \leq C(k_1, k_2) \left\{ \frac{1}{\sigma_1} \omega\left(\frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}}, \frac{1}{\sigma_1}, 0\right)_p + \frac{1}{\sigma_2} \omega\left(\frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}}, 0, \frac{1}{\sigma_2}\right)_p \right\}$$

Lemat 2

$$\omega_{1,1}(f+g; u, v)_p \leq \omega_{1,1}(f; u, v)_p + \omega_{1,1}(g; u, v)_p$$

Dowód natychmiast z definicji $\omega_{1,1}(f; u, v)_p$.

Lemat 3

Jeśli G_{σ_1, σ_2} jest funkcją całkowaną taką, że

$$A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p = \|f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_p,$$

to

$$\begin{aligned} \omega_{1,1}(f - G_{\sigma_1, \sigma_2}; u, v)_p &= \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) - f(x, y+k) + \right. \\ &+ G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y+k) - f(x+h, y) + G_{\sigma_1, \sigma_2}(x+h, y) + f(x+h, y+k) - \\ &\left. - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x+h, y+k) \right|^{p_1} dx \Big]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2} \leq 4 A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_p. \end{aligned}$$

Lemat 4

$$\omega_{1,1}(G_{\sigma_1, \sigma_2}; u, v)_p = \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |\Delta_h \Delta_k G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{p_1} dx \Big]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2}$$

Stąd korzystając ze związku 3.3 (4) [2] i twierdzenia o wartości średniej dla całek otrzymuje się, że

$$\begin{aligned} \omega_{1,1}(G_{\sigma_1, \sigma_2}; u, v)_p &\leq \sup_{|h| \leq u} \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \Delta_h \frac{\partial G_{\sigma_1, \sigma_2}}{\partial y} v \right|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2} < \\ &< \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{\partial^2 G_{\sigma_1, \sigma_2}}{\partial x \partial y} uv \right|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2} = \|uv\| \left\| \frac{\partial^2 G_{\sigma_1, \sigma_2}}{\partial x \partial y} \right\|_p. \end{aligned}$$

Lemma 2

$$\begin{aligned} &\left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{\partial^{x+R} G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)}{\partial x^x \partial y^R} \right|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2} < \\ &\leq \sigma_1^x \sigma_2^R \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \Big\}^{1/p_2} \end{aligned}$$

Dowód

Jeśli $G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \in L^p(-\infty; \infty)$, to przy dowolnych $\epsilon_1 > 0$, $\epsilon_2 > 0$

$$G(\epsilon_1, \epsilon_2; x, y) = G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \frac{\sin \epsilon_1 x}{\epsilon_1 x} \frac{\sin \epsilon_2 y}{\epsilon_2 y}$$

jest funkcją całkowaną typu $\leq \sigma_1 + \epsilon_1$ ze względu na zmienną x i typu $\leq \sigma_2 + \epsilon_2$ ze względu na zmienną y i z [2] str. 231

$$\begin{aligned} G(\epsilon_1, \epsilon_2; x, y) &= \int_{-\sigma_1 - \epsilon_1}^{\sigma_1 + \epsilon_1} g_1(\epsilon_1, t) e^{ixt} dt \int_{-\sigma_2 - \epsilon_2}^{\sigma_2 + \epsilon_2} g_2(\epsilon_2, \tau) e^{iy\tau} d\tau = \\ &= \int_{-\sigma_1 - \epsilon_1}^{\sigma_1 + \epsilon_1} \int_{-\sigma_2 - \epsilon_2}^{\sigma_2 + \epsilon_2} g(\epsilon_1, \epsilon_2, t, \tau) e^{i(xt + y\tau)} dt d\tau, \end{aligned}$$

gdzie g_j są funkcjami całkowanymi z kwadratem w przedziale

$$[-\sigma_j - \epsilon_j, \sigma_j + \epsilon_j] \quad \text{dla } j=1, 2,$$

przy czym

$$\Phi(\xi_1, \xi_2; x, y) = \Delta_h^{(x)} \Delta_k^{(y)} g(\xi_1, \xi_2; x, y) =$$

$$= \int_{-\xi_1 - \xi_1}^{\xi_1 + \xi_1} \int_{-\xi_2 - \xi_2}^{\xi_2 + \xi_2} (2i \sin ht)^x (2i \sin k \tau)^y g(\xi_1, \xi_2; t, \tau) e^{i(xt + y\tau)} dt d\tau.$$

Niech $\mu(t, \tau)$ będzie na płaszczyźnie $(-\infty; \infty)$ sumą jednostajnie zbieżnego szeregu

$$\sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} o_{mn} e^{\frac{in\pi t}{\xi_1 + \xi_1} + \frac{in\pi \tau}{\xi_2 + \xi_2}}, \quad \text{gdzie } (-1)^{m+n} o_{mn} \geq 0.$$

Jeśli ponadto

$$F(\xi_1, \xi_2; x, y) = \int_{-\xi_1 - \xi_1}^{\xi_1 + \xi_1} \int_{-\xi_2 - \xi_2}^{\xi_2 + \xi_2} \mu(t, \tau) (2i \sin ht)^x (2i \sin k \tau)^y g(\xi_1, \xi_2; t, \tau) e^{i(xt + y\tau)} dt d\tau$$

to korzystając z rozwinięcia funkcji $\mu(t, \tau)$ w szereg otrzymuje się

$$F(\xi_1, \xi_2; x, y) =$$

$$= \int_{-\xi_1 - \xi_1}^{\xi_1 + \xi_1} \int_{-\xi_2 - \xi_2}^{\xi_2 + \xi_2} \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} o_{mn} e^{\frac{in\pi t}{\xi_1 + \xi_1} + \frac{in\pi \tau}{\xi_2 + \xi_2}} (2i \sin ht)^x (2i \sin k \tau)^y g(\xi_1, \xi_2; t, \tau) e^{i(xt + y\tau)} dt d\tau =$$

$$= \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} o_{mn} \Phi(\xi_1, \xi_2; x + \frac{m\pi}{\xi_1 + \xi_1}, y + \frac{n\pi}{\xi_2 + \xi_2}).$$

Jeśli $\|\Phi(\xi_1, \xi_2; x, y)\|_p \neq \infty$, to

$$\|F(\xi_1, \xi_2; x, y)\|_p \leq \sum_{m=-\infty}^{\infty} \sum_{n=-\infty}^{\infty} |o_{mn}| \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |\Phi(\xi_1, \xi_2; x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} =$$

$$= \mu(\xi_1 + \xi_1, \xi_2 + \xi_2) \|\Phi(\xi_1, \xi_2; x, y)\|_p$$

więc

$$\|F(\zeta_1, \zeta_2; x, y)\|_P \leq \mu(\sigma_1 + \zeta_1, \sigma_2 + \zeta_2) \|\Phi(\zeta_1, \zeta_2; x, y)\|_P \quad (8)$$

Uwzględniając uwagę z [2] str. 230 można przyjąć przy

$$0 < h < \frac{\pi}{\sigma_1}, \quad 0 < k < \frac{\pi}{\sigma_2}$$

$$\mu(t, \tau) = \left(\frac{t}{2\sinh t}\right)^x \left(\frac{\tau}{2\sinh k\tau}\right)^R,$$

wtedy

$$F(\zeta_1, \zeta_2; x, y) = \int_{-\sigma_1 - \zeta_1}^{\sigma_1 + \zeta_1} \int_{-\sigma_2 - \zeta_2}^{\sigma_2 + \zeta_2} (it)^x (i\tau)^R g(\zeta_1, \zeta_2; t, \tau) e^{-i(xt+y\tau)} dt d\tau$$

$$F(\zeta_1, \zeta_2; x, y) = \frac{\partial^{x+R} F(\zeta_1, \zeta_2; x, y)}{\partial x^x \partial y^R}.$$

Stąd i z (8)

$$\left\| \frac{\partial^{x+R} g(\zeta_1, \zeta_2; x, y)}{\partial x^x \partial y^R} \right\|_P \leq \left(\frac{\sigma_1 + \zeta_1}{2\sinh(\sigma_1 + \zeta_1)}\right)^x \left(\frac{\sigma_2 + \zeta_2}{2\sinh k(\sigma_2 + \zeta_2)}\right)^R \left| \Delta_h^{(x)} \Delta_k^{(R)} g(\zeta_1, \zeta_2; x, y) \right|_P$$

Jeśli $\zeta_1 \rightarrow 0$ i $\zeta_2 \rightarrow 0$, to uwzględniając, że

$$\left| \frac{d}{ds} \left(\frac{\sin \zeta s}{\zeta s} \right) \right| = o(\zeta)$$

otrzymuje się

$$\left\| \frac{\partial^{x+R} g_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)}{\partial x^x \partial y^R} \right\|_P \leq \left(\frac{\sigma_1}{2\sinh \sigma_1}\right)^x \left(\frac{\sigma_2}{2\sinh k\sigma_2}\right)^R \left| \Delta_h^{(x)} \Delta_k^{(R)} g_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \right|_P.$$

Ponieważ z [2] str. 232 wynika, że

$$\left| \Delta_h^{(x)} \Delta_k^{(R)} g_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \right| \leq (2\sin \sigma_1 h)^x (2\sin \sigma_2 k)^R |g_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|,$$

więc

$$\left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} \left| \frac{\partial^{r+R} G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)}{\partial x^r \partial y^R} \right|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2} \leq$$

$$\leq \sigma_1^r \sigma_2^R \left\{ \int_{-\infty}^{\infty} \left[\int_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}.$$

Lemat 6

$$2^{\gamma+1} A_{2,1}^{\gamma}(f)_P \leq 2^2 \sum_{\mu=2}^2 \frac{1}{\mu-1+1} A_{\mu,1}^{\gamma}(f)_P$$

Dowód

$$2^2 \sum_{\mu=2}^2 \frac{1}{\mu-1+1} A_{\mu,1}^{\gamma}(f)_P = 2^2 \left(\frac{1}{2^{\gamma-1+1,1}} A_{\gamma-1+1,1}^{\gamma}(f)_P + A_{2^{\gamma-1+2,1}}^{\gamma}(f)_P + \dots + \right.$$

$$\left. + A_{2,1}^{\gamma}(f)_P \right) \geq 2^{\gamma+1} A_{2,1}^{\gamma}(f)_P.$$

Lemat 7

Jeśli $G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \in L^P(-\infty, \infty)$ i $\|f(x, y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P = A_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_P$, to

$$\omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq \frac{C}{mn} \sum_{\gamma=0}^m \sum_{\eta=0}^n A_{\gamma\eta}(f)_P$$

Dowód

Dla dowolnych $r_1 \geq 0, r_2 \geq 0$ na podstawie lematów 2 i 3

$$\omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq \omega_{1,1}(f - G_{2^{-r_1-1}, 2^{-r_2-1}}; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P +$$

$$+ \omega_{1,1}(G_{2^{-r_1-1}, 2^{-r_2-1}}; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq$$

$$\leq 4 A_{2^{-r_1-1}, 2^{-r_2-1}}(f)_P + \omega_{1,1}(G_{2^{-r_1-1}, 2^{-r_2-1}}; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P. \tag{9}$$

Ponieważ

$$\begin{aligned}
 G_{2^{x_1+1}, 2^{x_2+1}}(x, y) &= G_{1,1}(x, y) + \sum_{\gamma=0}^{x_1-1} \left\{ G_{2^{\gamma+1}, 1}(x, y) - G_{2^\gamma, 1}(x, y) \right\} + \\
 &+ \sum_{\gamma=0}^{x_2-1} \left\{ G_{1, 2^{\gamma+1}}(x, y) - G_{1, 2^\gamma}(x, y) \right\} + \\
 &+ \sum_{\gamma=0}^{x_1-1} \sum_{\eta=0}^{x_2-1} G_{2^{\gamma+1}, 2^{\eta+1}}(x, y) - G_{2^{\gamma+1}, 2^\eta}(x, y) - G_{2^\gamma, 2^{\eta+1}}(x, y) + G_{2^\gamma, 2^\eta}(x, y) + \\
 &+ G_{2^{x_1+1}, 2^{x_2+1}}(x, y) - G_{2^{x_1}, 2^{x_2}}(x, y),
 \end{aligned}$$

Więc stąd i z lematów 3, 4 i 5

$$\begin{aligned}
 \omega_{1,1}(G_{2^{x_1+1}, 2^{x_2+1}}; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P &\leq \frac{1}{m} \frac{1}{n} \left\| \frac{\partial^2 G_{2^{x_1+1}, 2^{x_2+1}}(x, y)}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq \\
 &\leq \frac{1}{mn} \left\| \frac{\partial^2 G_{1,1}(x, y)}{\partial x \partial y} \right\|_P + \sum_{\gamma=0}^{x_1-1} \left\| \frac{\partial^2 [G_{2^{\gamma+1}, 1} - G_{2^\gamma, 1}]}{\partial x \partial y} \right\|_P + \\
 &+ \sum_{\gamma=0}^{x_2-1} \left\| \frac{\partial^2 [G_{1, 2^{\gamma+1}} - G_{1, 2^\gamma}]}{\partial x \partial y} \right\|_P + \\
 &+ \sum_{\gamma=0}^{x_1-1} \sum_{\eta=0}^{x_2-1} \left\| \frac{\partial^2 [G_{2^{\gamma+1}, 2^{\eta+1}} - G_{2^{\gamma+1}, 2^\eta} - G_{2^\gamma, 2^{\eta+1}} + G_{2^\gamma, 2^\eta}]}{\partial x \partial y} \right\|_P + \\
 &+ \left\| \frac{\partial^2 [G_{2^{x_1+1}, 2^{x_2+1}} - G_{2^{x_1}, 2^{x_2}}]}{\partial x \partial y} \right\|_P
 \end{aligned}$$

$$\left\| \frac{\partial^2 G_{2^{\gamma+1},1} - G_{2^{\gamma},1}}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq 2^{\gamma+1} \|G_{2^{\gamma+1},1} - G_{2^{\gamma},1}\|_P \leq$$

$$\leq 2^{\gamma+1} \left\{ \|G_{2^{\gamma+1},1} - f\|_P + \|f - G_{2^{\gamma},1}\|_P \right\} =$$

$$= 2^{\gamma+1} [A_{2^{\gamma+1},1}(f)_P + A_{2^{\gamma},1}(f)_P] \leq 2^{\gamma+1} A_{2^{\gamma},1}(f)_P \leq$$

$$\leq 2^3 \sum_{\mu=2^{\gamma-1}+1}^{2^{\gamma}} A_{\mu,1}(f)_P$$

$$\left\| \frac{\partial^2 [G_{1,2^{\gamma+1}} - G_{1,2^{\gamma}}]}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq 2^{\gamma+2} A_{1,2^{\gamma}}(f)_P \leq 2^3 \sum_{\mu=2^{\gamma-1}+1}^{2^{\gamma}} A_{1,\mu}(f)_P$$

$$\left\| \frac{\partial^2 [G_{2^{\gamma+1},2^{\rho+1}} - G_{2^{\gamma+1},2^{\rho}} - G_{2^{\gamma},2^{\rho+1}} + G_{2^{\gamma},2^{\rho}}]}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq$$

$$\leq 2^{\gamma+1+\rho+1} 2^2 A_{2^{\gamma},2^{\rho}}(f)_P \leq 2^6 \sum_{\mu_1=2^{\gamma-1}+1}^{2^{\gamma}} \sum_{\mu_2=2^{\rho-1}+1}^{2^{\rho}} A_{\mu_1,\mu_2}(f)_P$$

$$\left\| \frac{\partial^2 [G_{2^{r_1+1},2^{r_2+1}} - G_{2^{r_1},2^{r_2}}]}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq 2^{r_1+1} 2^{r_2+2} 2 A_{2^{r_1},2^{r_2}}(f)_P \leq$$

$$\leq 2^5 \sum_{\mu_1=2^{r_1-1}+1}^{2^{r_1}} \sum_{\mu_2=2^{r_2-1}+1}^{2^{r_2}} A_{\mu_1,\mu_2}(f)_P$$

$$\left\| \frac{\partial^2 G_{1,1}}{\partial x \partial y} \right\|_P = \left\| \frac{\partial^2 [G_{1,1} - G_{0,0}]}{\partial x \partial y} \right\|_P \leq 2 A_{0,0}(f)_P$$

Zatem

$$\begin{aligned}
 \left\| \frac{\partial^{2G} 2^{r_1+1} 2^{r_2+1} (x,y)}{\partial x \partial y} \right\|_P &\leq 2A_{0,0}(f)_P + 2^3 \sum_{\gamma=1}^{r_1-1} \sum_{\mu=2^{\gamma-1}+1}^{2^\gamma} A_{\mu,1}(f)_P + \\
 &+ 2^3 \sum_{\gamma=1}^{r_2-1} \sum_{\mu=2^{\gamma-1}+1}^{2^\gamma} A_{1,\mu}(f)_P + \\
 &+ 2^6 \sum_{\gamma=1}^{r_1-1} \sum_{\nu=1}^{r_2-1} \sum_{\mu_1=2^{\gamma-1}+1}^{2^\gamma} \sum_{\mu_2=2^{\nu-1}+1}^{2^\nu} A_{\mu_1,\mu_2}(f)_P + \\
 &+ 2^5 \sum_{\mu_1=2}^{2^{r_1}} \sum_{\mu_2=2}^{2^{r_2}} A_{\mu_1,\mu_2}(f)_P + 2^5 A_{1,1}(f)_P + \\
 &+ 2^5 \sum_{\nu=1}^{r_2-1} \sum_{\mu=2^{\nu-1}+1}^{2^\nu} A_{1,\mu}(f)_P + 2^5 \sum_{\gamma=1}^{r_1-1} \sum_{\mu=2^{\gamma-1}+1}^{2^\gamma} A_{\mu,1}(f)_P,
 \end{aligned}$$

więc

$$\begin{aligned}
 \omega_{1,1}(G_{2^{r_1+1}, 2^{r_2+1}}; \frac{1}{n}, \frac{1}{n})_P &\leq \frac{2^8}{n^2} \left\{ A_{0,0}(f)_P + 2 \sum_{\gamma=2}^{r_1-1} A_{\gamma,1}(f)_P + \right. \\
 &+ \left. \sum_{\gamma=2}^{r_2-1} A_{1,\gamma}(f)_P + \sum_{\gamma=2}^{r_1-1} \sum_{\mu=2}^{r_2-1} A_{\gamma,\mu}(f)_P \right\}.
 \end{aligned}$$

Jeśli przyjmiemy się r_1 i r_2 tak, by $2^{r_1-1} < n \leq 2^{r_1}$
 $2^{r_2-1} < n \leq 2^{r_2}$,

to

$$\omega_{1,1}(G_{2^{r_1+1}, 2^{r_2+1}}; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq \frac{2^8}{mn} \left\{ A_{0,0}(f)_P + \sum_{\nu=2}^m A_{\nu,1}(f)_P + \sum_{\nu=2}^n A_{1,\nu}(f)_P + \sum_{\nu=2}^m \sum_{\mu=2}^n A_{\nu,\mu}(f)_P \right\} = \frac{2^8}{mn} \sum_{\nu=0}^m \sum_{\eta=0}^n A_{\nu,\eta}(f)_P.$$

Stąd 1 z (9)

$$\omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq 4 A_{m,n}(f)_P + \frac{2^8}{mn} \sum_{\nu=0}^m \sum_{\eta=0}^n A_{\nu,\eta}(f)_P \leq \leq \frac{2^9}{mn} \sum_{\nu=0}^m \sum_{\eta=0}^n A_{\nu,\eta}(f)_P.$$

Twierdzenie 3 (Bernsteina)

Niech $f(x,y) \in L^p(-\infty; \infty)$, jeśli $A_{m,n}(f)_P \leq K(\frac{1}{m^\alpha} + \frac{1}{n^\beta})$, to przy

1. $\alpha < 1, \beta < 1$ $\omega_{1,1}(f; \delta, \tau)_P = O(\delta^\alpha + \tau^\beta)$
2. $\alpha < 1, \beta = 1$ $\omega_{1,1}(f; \delta, \tau)_P = O(\delta^\alpha + \tau |\ln \tau|)$
3. $\alpha = 1, \beta < 1$ $\omega_{1,1}(f; \delta, \tau)_P = O(\delta |\ln \delta| + \tau^\beta)$
4. $\alpha = 1, \beta = 1$ $\omega_{1,1}(f; \delta, \tau)_P = O(\delta |\ln \delta| + \tau |\ln \tau|)$
5. $\alpha > 1, \beta > 1$ $\omega_{1,1}(f; \delta, \tau)_P = O(\delta + \tau)$

itd.

Dowód

Z lematu 7 wynika, że

$$\omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq \frac{C}{mn} \sum_{\nu=0}^m \sum_{\eta=0}^n A_{\nu,\eta}(f)_P = \frac{C}{mn} [A_{0,0}(f)_P +$$

$$\begin{aligned}
 & + \sum_{\nu=1}^n A_{0,\nu}(f)_P + \sum_{\nu=0}^n A_{\nu,0}(f)_P + \sum_{\nu=1}^n \sum_{\rho=1}^n A_{\nu,\rho}(f)_P \leq \\
 & \leq \frac{C}{mn} \left[A_{0,0}(f)_P (1+n+m) + K \sum_{\nu=1}^n \sum_{\rho=1}^n \left(\frac{1}{\nu^\alpha} + \frac{1}{\rho^\beta} \right) \right].
 \end{aligned}$$

Ponieważ

$$\sum_{\nu=1}^n \frac{1}{\nu^b} \leq u_1 + I_n = 1 + \int_1^n \frac{1}{x^b} dx = \begin{cases} \frac{b}{b-1} + \frac{1}{(1-b)n^{b-1}} & \text{dla } b \neq 1 \\ 1 + \ln n & \text{dla } b = 1, \end{cases}$$

więc

ad 1)

$$\begin{aligned}
 \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P & \leq \frac{C}{mn} \left[(1+n+m) A_{0,0}(f)_P + K \sum_{\nu=1}^n \left(n \frac{1}{\nu^\alpha} + \frac{b}{b-1} + \frac{1}{(1-b)n^{b-1}} \right) \right] \leq \\
 & \leq \frac{C}{mn} \left[(1+n+m) A_{0,0}(f)_P + K \left(n \frac{\alpha}{\alpha-1} + \frac{n}{(1-\alpha)n^{\alpha-1}} + \frac{m}{b-1} + \frac{m}{(1-b)n^{b-1}} \right) \right] \leq \\
 & \leq C_1 \left[\frac{1}{m^\alpha} + \frac{1}{n^\beta} \right].
 \end{aligned}$$

Niech

$$\frac{1}{m+1} \leq \delta < \frac{1}{m} \quad \text{ i } \quad \frac{1}{n+1} \leq \eta < \frac{1}{n},$$

wtedy

$$\omega_{1,1}(f; \delta, \eta)_P \leq \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P \leq C_2 \left(\frac{1}{m^\alpha} + \frac{1}{n^\beta} \right) \leq C_2 (\delta^\alpha + \eta^\beta)$$

ad 2)

$$\begin{aligned}
 \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_P & \leq \frac{C}{mn} \left[(1+n+m) A_{0,0}(f)_P + K \left(n \frac{\alpha}{\alpha-1} + \frac{n}{(1-\alpha)n^{\alpha-1}} + \right. \right. \\
 & \left. \left. + m(1 + \ln n) \right) \right] \leq C_1 \left[\frac{1}{m^\alpha} + \frac{1}{n} \left| \ln \frac{1}{n} \right| \right] \quad \text{ dla } n > 1.
 \end{aligned}$$

Jeśli

$$\frac{1}{m+1} \leq \delta < \frac{1}{n} \quad \text{i} \quad \frac{1}{n+1} \leq f < \frac{1}{n}, \quad \text{to}$$

$$\omega_{1,1}(f; \delta, f)_p \leq \omega_{1,1}(f; \frac{1}{n}, \frac{1}{n})_p \quad C_2 \leq [\delta^\alpha + f |\ln f|].$$

ad 3)

Dowód analogiczny jak w przypadku 2

ad 4)

$$\begin{aligned} \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_p &< C_1 \left[\frac{1}{m} + \frac{1}{n} + \frac{1}{m} + \frac{1}{n} (1 + \ln m) + \frac{1}{n} (1 + \ln n) \right] < \\ &\leq C_2 \left[\frac{1}{m} (1 + |\ln \frac{1}{m}|) + \frac{1}{n} (1 + |\ln \frac{1}{n}|) \right] \leq C_2 \left[\frac{1}{m} |\ln \frac{1}{m}| + \frac{1}{n} |\ln \frac{1}{n}| \right]. \end{aligned}$$

Ostatnia nierówność prawdziwa jest dla $m > 1$ i $n > 1$.

Jeśli $\frac{1}{m+1} \leq \delta < \frac{1}{n}$, $\frac{1}{n+1} \leq f < \frac{1}{n}$, to

$$\begin{aligned} \omega_{1,1}(f; \delta, f)_p &\leq \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_p < C \left[\frac{1}{m} |\ln \frac{1}{m}| + \frac{1}{n} |\ln \frac{1}{n}| \right] < \\ &< C_1 \left[\delta |\ln \delta| + f |\ln f| \right] \end{aligned}$$

ad 5)

$$\begin{aligned} \omega_{1,1}(f; \frac{1}{m}, \frac{1}{n})_p &< C_1 \left[\frac{1+m+n}{mn} + \frac{a}{m(d-1)} + \frac{1}{(1-a)m^a} + \frac{b}{n(b-1)} + \frac{1}{(1-b)n^b} \right] < \\ &\leq C_2 \left[\frac{1}{m} + \frac{1}{n} \right]. \end{aligned}$$

Stąd podobnie jak w przypadku 1 otrzymuje się, że

$$\omega_{1,1}(f; \delta, f)_p \leq C(\delta + f).$$

Dowody pozostałych możliwych przypadków przebiegają analogicznie.

Lemma 8

Niech $G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y) \in L^P(-\infty, \infty)$, $P = (p_1, p_2)$, $Q = (q_1, q_2)$, $P_0 = (\bar{p}_1, \bar{p}_2)$ gdzie $\bar{p}_1$ jest najmniejszą liczbą parzystą większą lub równą p_1 oraz $p_1 < q_1$ dla $i = 1, 2$

Wtedy

$$\|G_{\sigma_1, \sigma_2}\|_0 < \left(\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2x^1}\right)^{\frac{1}{p_1} - \frac{1}{q_1}} \left(\frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2x^2}\right)^{\frac{1}{p_2} - \frac{1}{q_2}} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}\|_P$$

Doniós

Z nierówności (28) str. 248 [2] jest

$$\begin{aligned} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_{(2,2)} &= \|G_{\sigma_1}(x)\|_2 \|G_{\sigma_2}(y)\|_2 > \\ &\geq \frac{\bar{x}}{\sqrt{\sigma_1 \sigma_2}} \sup_x |G_{\sigma_1}(x)| \sup_y |G_{\sigma_2}(y)| = \frac{\bar{x}}{\sqrt{\sigma_1 \sigma_2}} \sup_{xy} |G_{\sigma_1}(x) G_{\sigma_2}(y)| = \\ &= \frac{\bar{x}}{\sqrt{\sigma_1 \sigma_2}} \sup_{xy} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|. \end{aligned}$$

Stosując tę nierówność do funkcji $|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{P_0/2}$, która jest funkcją całkowitą typu $\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2x^1}$ ze względu na zmienną x i typu $\frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2x^2}$ ze względu na y otrzymuje się

$$\begin{aligned} \sup_{xy} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{P_0/2} &< \frac{\sqrt{\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2x^1} \frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2x^2}}}{\bar{x}} \left\{ \iint_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^P dx dy \right\}^{1/2} = \\ &= \frac{\sqrt{\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2x^1} \frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2x^2}}}{\bar{x}} \left\{ \iint_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^P |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{P_0 - P} dx dy \right\}^{1/2} \\ \sup_{xy} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{P/2} &\sqrt{\frac{\sigma_1 \bar{p}_1}{2x^1}} \sqrt{\frac{\sigma_2 \bar{p}_2}{2x^2}} \left\{ \iint_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^P dx dy \right\}^{1/P} \end{aligned}$$

Podnosząc obie strony do potęgi $2/P$ otrzymuje się

$$\sup_{x,y} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)| < \left(\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2\pi}\right)^{\frac{1}{p_1}} \left(\frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2\pi}\right)^{\frac{1}{p_2}} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P.$$

Ponieważ

$$\begin{aligned} \iint_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^Q dx dy &= \iint_{-\infty}^{\infty} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^{Q-P} |G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)|^P dx dy < \\ &< \left[\left(\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2\pi}\right)^{1/p_1} \left(\frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2\pi}\right)^{1/p_2} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P \right]^{Q-P} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P^P, \end{aligned}$$

więc

$$\|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_Q < \left(\frac{\bar{p}_1 \sigma_1}{2\pi}\right)^{1/p_1 - 1/q_1} \left(\frac{\bar{p}_2 \sigma_2}{2\pi}\right)^{1/p_2 - 1/q_2} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P.$$

Wniosek

Z lematu 8 i uwagi ze str. 248 [2] wynika, że

$$\begin{aligned} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_Q &< 2 \sigma_1^{1/p_1 - 1/q_1} 2 \sigma_2^{1/p_2 - 1/q_2} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P \\ &= 4 \sigma_1^{1/p_1 - 1/q_1} \sigma_2^{1/p_2 - 1/q_2} \|G_{\sigma_1, \sigma_2}(x, y)\|_P. \end{aligned}$$

Lemat 9

Jeśli $\alpha < 1$ i $\beta < 1$, to

$$\begin{aligned} \text{a) } \sum_{k=n+1}^{\infty} A_{k,n}(f)_P k^{\alpha-1} n^{\beta-1} &= \sum_{x=1}^{\infty} \sum_{\substack{k=2 \\ x-1 \\ n+1}}^{2^x n} A_{k,n}(f)_P k^{\alpha-1} n^{\beta-1} > \\ &> \sum_{x=1}^{\infty} 2^x n(2^x n)^{\alpha-1} n^{\beta-1} A_{2^x n, n}(f)_P = \sum_{k=1}^{\infty} (2^k n)^{\alpha} n^{\beta-1} A_{2^k n, n}(f)_P \end{aligned}$$

analogicznie

$$b) \sum_{l=n+1}^{\infty} \Delta_{n,l}(f)_P n^{\alpha-1} l^{\beta-1} \geq \sum_{l=1}^{\infty} n^{\alpha-1} (2^l n)^{\beta} \Delta_{n,2^l n}(f)_P$$

$$o) \sum_{k=n+1}^{\infty} \sum_{l=n+1}^{\infty} \Delta_{k,l}(f)_P k^{\alpha-1} l^{\beta-1} =$$

$$= \sum_{r=1}^{\infty} \sum_{k=2^{r-1}n}^{2^r n} \sum_{s=1}^{\infty} \sum_{l=2^{s-1}n}^{2^s n} \Delta_{k,l}(f)_P k^{\alpha-1} l^{\beta-1} \geq$$

$$\geq \sum_{r=1}^{\infty} \sum_{s=1}^{\infty} 2^{rn} 2^{sn} \Delta_{2^{r-1}n, 2^{s-1}n}(f)_P (2^{r-1}n)^{\alpha-1} (2^{s-1}n)^{\beta-1} =$$

$$= \sum_{k=1}^{\infty} \sum_{l=1}^{\infty} (2^k n)^{\alpha} (2^l n)^{\beta} \Delta_{2^k n, 2^l n}(f)_P$$

Twierdzenie 4

Jeśli funkcja $f(x,y) \in L^P(-\infty; \infty)$, $\|f(x,y) - G_{\sigma_1, \sigma_2}\|_P = \Delta_{\sigma_1, \sigma_2}(f)_P$, oraz

$$\sum_{k=1}^{\infty} \Delta_{k,n}(f)_P k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2} < \infty,$$

$$\sum_{l=1}^{\infty} \Delta_{n,l}(f)_P n^{1/q_1-1/p_1} l^{1/q_2-1/p_2-1} < \infty,$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \sum_{l=1}^{\infty} \Delta_{k,l}(f)_P k^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} < \infty$$

gdzie $P = (p_1, p_2)$, $Q = (q_1, q_2)$ i $p_i \leq q_i$ dla $i=1, 2$, $m > 0$, $n > 0$, to

$$\Delta_{n,n}(f)_Q \leq C \left[n^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{n,n}(f)_P + \right.$$

$$\left. + \sum_{k=n+1}^{\infty} \Delta_{k,n}(f)_P k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2} + \right.$$

$$\begin{aligned}
 & + \sum_{l=n+1}^{\infty} A_{m,l}(f)_P \cdot m^{1/q_1-1/p_1} \cdot l^{1/q_2-1/p_2-1} + \\
 & + \sum_{k=m+1}^{\infty} \sum_{l=n+1}^{\infty} A_{k,l}(f)_P \cdot k^{1/q_1-1/p_1-1} \cdot l^{1/q_2-1/p_2-1} \Big],
 \end{aligned}$$

gdzie $C = C(q_1, q_2, p_1, p_2)$

Dowód

Ze zbieżności w L^P wynika, że

$$\begin{aligned}
 f(x,y) &= G_{m,n} + \sum_{k=0}^{\infty} (G_{2^{k+1},n} - G_{2^k,n}) + \sum_{l=0}^{\infty} (G_{n,2^{l+1}} - G_{n,2^l}) + \\
 & + \sum_{l=0}^{\infty} \sum_{k=0}^{\infty} (G_{2^{k+1},2^{l+1}} - G_{2^{k+1},2^l} - G_{2^k,2^{l+1}} + G_{2^k,2^l}),
 \end{aligned}$$

przy czym

$$\begin{aligned}
 \|G_{2^{k+1},n} - G_{2^k,n}\|_P &\leq \|G_{2^{k+1},n} - f\|_P + \|f - G_{2^k,n}\|_P \leq \\
 &\leq 2 A_{2^k,n}(f)_P \\
 \|G_{n,2^{l+1}} - G_{n,2^l}\|_P &\leq 2 A_{n,2^l}(f)_P \\
 \|G_{2^{k+1},2^{l+1}} - G_{2^{k+1},2^l} - G_{2^k,2^{l+1}} + G_{2^k,2^l}\|_P &\leq \\
 &\leq 4 A_{2^k,2^l}(f)_P.
 \end{aligned}$$

Na podstawie wniosku z lematu 8

$$\begin{aligned}
 \|G_{2^{k+1},n} - G_{2^k,n}\|_Q &< 4(2^{k+1})^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} \|G_{2^{k+1},n} - \\
 - G_{2^k,n}\|_P &\leq C_1(2^k)^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} A_{2^k,n}(f)_P
 \end{aligned}$$

gdzie $C_1 = C_1(q_1, p_1)$

$$\|g_{n,2^{l+1}n} - g_{n,2^l n}\|_p < C_2 n^{1/q_1-1/p_1} (2^l n)^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{n,2^l n}(\xi)_p,$$

gdzie $C_2 = C_2(q_1, p_1, q_2, p_2)$

$$\begin{aligned} & \|g_{2^{k+1}n, 2^{l+1}n} - g_{2^{k+1}n, 2^l n} - g_{2^k n, 2^{l+1}n} + g_{2^k n, 2^l n}\|_0 < \\ & < C_3 (2^k n)^{1/q_1-1/p_1} (2^l n)^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{2^k n, 2^l n}(\xi)_p, \end{aligned}$$

gdzie $C_3 = C_3(q_1, q_2, p_1, p_2)$.

Stąd w oparciu o lemat 9

$$\begin{aligned} \|f(x, y) - g_{n,n}\|_0 & \leq \sum_{k=0}^{\infty} \|g_{2^{k+1}n,n} - g_{2^k n,n}\|_0 + \\ & + \sum_{l=0}^{\infty} \|g_{n,2^{l+1}n} - g_{n,2^l n}\|_0 + \\ & + \sum_{k=0}^{\infty} \sum_{l=0}^{\infty} \|g_{2^{k+1}n, 2^{l+1}n} - g_{2^{k+1}n, 2^l n} - g_{2^k n, 2^{l+1}n} + g_{2^k n, 2^l n}\|_0 < \\ & < C_1 \sum_{k=0}^{\infty} (2^k n)^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{2^k n,n}(\xi)_p + \\ & + C_2 \sum_{l=0}^{\infty} n^{1/q_1-1/p_1} (2^l n)^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{n,2^l n}(\xi)_p + \\ & + C_3 \sum_{k=0}^{\infty} \sum_{l=0}^{\infty} (2^k n)^{1/q_1-1/p_1} (2^l n)^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{2^k n, 2^l n}(\xi)_p < \\ & < C_1 \left[n^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} \Delta_{n,n}(\xi)_p + \right. \\ & \left. + \sum_{k=0}^{\infty} \Delta_{k,n}(\xi)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2-1} \right] + \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + C_2 \left[m^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} A_{m,n}(f)_p + \right. \\
& + \left. \sum_{l=n+1}^{\infty} A_{m,l}(f)_p m^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} \right] + \\
& + C_3 \left[m^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} A_{m,n}(f)_p + \right. \\
& + \sum_{k=n+1}^{\infty} A_{k,n}(f)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2} + \\
& + \sum_{l=n+1}^{\infty} m^{1/q_1-1/p_1} l^{1/q_2-1/p_2-1} A_{m,l}(f)_p + \\
& + \sum_{k=n+1}^{\infty} \sum_{l=n+1}^{\infty} k^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} A_{k,l}(f)_p \Big] \leq \\
& \leq C \left[m^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} A_{m,n}(f)_p + \right. \\
& + \sum_{k=n+1}^{\infty} A_{k,n}(f)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2} + \\
& + \sum_{l=n+1}^{\infty} A_{m,l}(f)_p m^{1/q_1-1/p_1} l^{1/q_2-1/p_2-1} + \\
& + \left. \sum_{k=n+1}^{\infty} \sum_{l=n+1}^{\infty} A_{k,l}(f)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} \right].
\end{aligned}$$

gdzie $C = C(p_1, p_2, q_1, q_2)$

4. Wnioski

Niech $f(x,y) \in L^p \left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \right]$, gdzie $P = (p_1, p_2)$ będzie funkcją okresową o okresie 2π ze względu na każdą zmienną.

$$\|f(x,y)\|_P = \left\{ \int_{-\pi}^{\pi} \left[\int_{-\pi}^{\pi} |f(x,y)|^{p_1} dx \right]^{p_2/p_1} dy \right\}^{1/p_2}$$

$$\omega(f; u, v)_P = \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \|f(x+h, y+k) - f(x, y)\|_P$$

$$E_{n,n}(f)_P = \inf_{T_{n,n}} \|f(x,y) - T_{n,n}\|_P$$

gdzie

$$T_{n,n} = \sum_{k=0}^n \sum_{l=0}^n (a_k \cos kx + b_k \sin kx)(a_l \cos ly + b_l \sin ly)$$

$$\omega_{1,1}(f; u, v)_P = \sup_{|h| \leq u, |k| \leq v} \|\Delta_h \Delta_k f(x,y)\|_P$$

Ponieważ wielomian trygonometryczny $T_{n,n}(x,y)$ jest funkcją całkowitą typu n ze względu na zmienną x i typu n ze względu na y , więc jako szczególne przypadki twierdzeń udowodnionych w części 3 otrzymujemy twierdzenia następujące

Twierdzenie 1

Dla dowolnej funkcji $f(x,y)$ określonej jak wyżej prawdziwe jest oszacowanie

$$E_{n,n}(f)_P \leq C \omega(f; \frac{1}{n}, \frac{1}{n})_P$$

Twierdzenie 2

Dla funkcji $f(x,y)$ określonej jak wyżej o pochodnych cząstkowych jednostajnie ciągłych aż do rzędu k_1-1 ze względu na x i k_2-1 ze względu na y i takich, że

$$\left\| \frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}} \right\|_P < \infty \quad \text{i} \quad \left\| \frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}} \right\|_P < \infty$$

jest

$$E_{m,n}(f)_P \leq C(k_1, k_2) \left[\frac{1}{n^{k_1}} \omega \left(\frac{\partial^{k_1} f}{\partial x^{k_1}} ; \frac{1}{n}, 0 \right)_P + \frac{1}{n^{k_2}} \omega \left(\frac{\partial^{k_2} f}{\partial y^{k_2}} ; 0, \frac{1}{n} \right)_P \right]$$

Twierdzenie 3

Niech $f(x,y)$ będzie funkcją określoną jak wyżej. Jeśli dla wszystkich naturalnych m i n

$$E_{m,n}(f)_P \leq A \left(\frac{1}{m^\alpha} + \frac{1}{n^\beta} \right),$$

to przy

1. $\alpha < 1, \quad \beta < 1 \quad \omega_{1,1}(f; \delta, \delta)_P = O(\delta^\alpha + \delta^\beta)$
2. $\alpha < 1, \quad \beta = 1 \quad \omega_{1,1}(f; \delta, \delta)_P = O(\delta^\alpha + \delta |\ln \delta|)$
3. $\alpha = 1, \quad \beta < 1 \quad \omega_{1,1}(f; \delta, \delta)_P = O(\delta |\ln \delta| + \delta^\beta)$
4. $\alpha = 1, \quad \beta = 1 \quad \omega_{1,1}(f; \delta, \delta)_P = O(\delta |\ln \delta| + \delta |\ln \delta|)$
5. $\alpha > 1, \quad \beta > 1 \quad \omega_{1,1}(f; \delta, \delta)_P = O(\delta + \delta)$

itd.

Twierdzenie 4

Jeśli funkcja $f(x,y)$ jest określona jak wyżej oraz

$$\sum_{k=1}^{\infty} E_{k,n}(f)_P k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2-1} < \infty,$$

$$\sum_{l=1}^{\infty} E_{m,l}(f)_P m^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} < \infty,$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \sum_{l=1}^{\infty} E_{k,l}(f)_P k^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} < \infty$$

gdzie $P = (p_1, p_2) \quad Q = (q_1, q_2) \quad i \quad p_1 \leq q_1, \quad m > 0, \quad n > 0,$

to

$$\begin{aligned}
 E_{n,n}(f)_p &\leq A \left[n^{1/q_1-1/p_1} n^{1/q_2-1/p_2} E_{n,n}(f)_p + \right. \\
 &+ \sum_{k=n+1}^{\infty} E_{k,n}(f)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} n^{1/q_2-1/p_2} + \\
 &+ \sum_{l=n+1}^{\infty} E_{n,l}(f)_p n^{1/q_1-1/p_1} l^{1/q_2-1/p_2-1} + \\
 &\left. + \sum_{k=n+1}^{\infty} \sum_{l=n+1}^{\infty} E_{k,l}(f)_p k^{1/q_1-1/p_1-1} l^{1/q_2-1/p_2-1} \right],
 \end{aligned}$$

gdzie $A = A(q_1, q_2, p_1, p_2)$.

Dziękuję Profesorowi dr hab. J. Musielakowi za wielce pomocne sugestie przy opracowywaniu tematu.

LITERATURA

1. I.P. Natanson: Konstruktywna teoria funkcji. Moskwa 1949.
2. A.F. Timan: Teoria przybliżenia funkcji rzeczywistego piermiennego. Moskwa 1960 r.
3. G.P. Gubanow: O tożsamości przedstawienia nieprzerwywnych periodycznych funkcji dwóch piermiennych singularnymi integralami. IWUZ. Matematyka No 12(91) 1969.
4. A.A. Konjuszew: Najlepsze przybliżenia trygonometrycznymi wielomianami. Mat. Sb. t. 44(86):1 Moskwa 1958.

АППРОКСИМАЦИЯ ФУНКЦИИ ДВУХ ПЕРЕМЕННЫХ ЦЕЛЫМИ ФУНКЦИЯМИ

Резюме

В представленной работе обобщены на функции, принадлежащие пространству $L^p \left(\begin{smallmatrix} -\infty, -\infty \\ -\infty, -\infty \end{smallmatrix} \right)$ с миксированными нормами результат Г.П. Губанова [3], теоремы Джексона и Бернштейна и результат А.А. Конюшкова [4].

THE APPROXIMATION OF FUNCTIONS OF TWO VARIABLES BY ENTIRE FUNCTIONS

S u m m a r y

In this paper there are generalized the results of G.P. Gubanow [3] and Jackson and Bernstein's theorems as well as the results of A.A. Konushkova [4] for the case of functions in the spaces $L^p(-\infty; \infty)$, with a mixed norms